

Спорециз, Achillea millefolium L. Стеблото и листята отъ това растение се варятъ и одварката се пие противъ треската; а по нѣкой пѫти си правятъ вѣнецъ отъ тѣзи трѣва и трескавия си туря такъвъ вѣнецъ на главата и се потапя въ нѣкоя рѣка, така щото вѣнеца да остане на водата, която го и отнася, а заедно съ него да отнесе и — „треската“¹⁾.

Бѣли лукъ, чесанъ, Allium sativum L. Когато въ нѣкоя фамилия или въ нѣкой родъ се случатъ двама едноденчета или едномѣсечета (родени все въ еднакъвъ денъ или въ еднакъвъ мѣсецъ) и нѣкой умрѣ отъ тѣхъ, то за да не „повика слѣдѣ себѣ си и другия“, то се обикаля тѣлото на мъртвия съ три главички чесанъ, и сепнѣ ги посаждать на гробътъ му. Чесанътъ употребяватъ като предохранително срѣдство противъ холера, противъ „тѣжката болѣсть“ (тифусъ?) и др. п., а така сѫщо съ чесанъ лѣкуватъ и онѣзи които сѫ ухапани отъ бѣсно куче или отъ змия, като даватъ на ухапания да яде, а сѫщеврѣменно и налагатъ на ухапаното мѣсто²⁾.

Божо дървце, Artemisia abrotanum L. Тѣзи билка се вари и одварката ѝ пиятъ онѣзи жени, които се лишаватъ отъ наслаждението да бѫдятъ майки, защото тя билка „развирзала вѣзглѣтъ, когото самодивитѣ били завили и завирзали“. Съ вода въ която е било варено божото дървце си миятъ главата онѣзи майки, които се боятъ „да ги не урочатъ“, че сѫ били много плодни. Отъ това растение ушивватъ и въ дрѣхитѣ на малките дѣца за не ги хване „плачѣтъ“ („да ги не плаши горската майка“)³⁾.

¹⁾ Употребява се както и горното растение. Съдѣржа: етерно масло, смолисто, горчиво и джбильно нѣща, прави се отъ него чай и сборъ.

²⁾ Употребява се въ медицината прѣсно истисканъ сокъ срѣщу глиститѣ. Съдѣржа: етерно масло (сходно съ хардалевото), камедъ, бѣлътъно вещество и захаръ.

³⁾ Употребява се като воденъ настой. Съдѣржа: горчиво вещество, етерно масло, джбильно вещество и смола.